

Sygn. akt II Ka 355/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący: SSO Marek Kordowiecki – spr.

Sędziowie: SO Ewa Miastkowska

SO Agata Wilczewska

Protokolant: st. sekr. sąd. Arleta Wiśniewska

przy udziale J. G. Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 10.01.2014 r.

sprawy **D. F.**

oskarżonego z art. 178a§1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Koninie

z dnia 24 września 2013 r. sygn. akt II K 940/13

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną;

II. obciąża Skarb Państwa kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze.

A. M. K. E. M.

II Ka 355/13

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Koninie wyrokiem z dnia 24 września 2013 r. w sprawie o sygn. akt II K 940/13 uznał oskarżonego D. F. za winnego tego, że w dniu 28 lipca 2011 roku na ul. (...) L. w K. w województwie (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości 1,58 mg/dm³ alkoholu w wydychanym powietrzu, prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki V. (...) o nr rej. (...), tj. popełnienia przestępstwa z art. 178a§1 k.k. i za występki ten na podstawie wskazanego przepisu wymierzył mu karę grzywny w liczbie 180 stawek dziennych w wysokości po 10 zł każda z nich, na podstawie art. 42§2 k.k. i art. 43§1 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych określonych kategorią (...) prawa jazdy na okres 2 lat oraz na podstawie art. 49§2 k.k. orzekł wobec oskarżonego świadczenie pieniężne w kwocie 400 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej.

Wyrok ten **w części dotyczącej orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego zaskarżył prokurator**, który w apelacji wyrokowi temu zarzucił rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na jego treść, a mianowicie – art. 335§1 k.p.k. w zw. z art. 343§7 k.p.k., polegające na rozpoznaniu sprawy przeciwko D. F. na posiedzeniu, z jednoczesnym dokonaniem zmian w zakresie porozumienia zawartego przez prokuratora z oskarżonym co do wysokości kary grzywny poprzez orzeczenie 180 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki

na kwotę 10 złotych, podczas gdy z porozumienia prokuratora z oskarżonym udokumentowanym protokołem przesłuchania podejrzanego z dnia 21.06.2013 roku jednoznacznie wynika, iż kara grzywny miała być orzeczona w ilości 180 stawek dziennych, przy czym wysokość jednej stawki ustalono na kwotę 20 złotych, bez modyfikacji ugody zawartej przez oskarżonego z prokuratorem i w oparciu o ten zarzut wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się nieuzasadniona.

Na wstępie należy zauważyć, iż ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy wprost wynikają ze wszystkich zgromadzonych na etapie postępowania przygotowawczego dowodów, tj. wyjaśnień oskarżonego, przyznającego się do winy (k. 315-316, 342-343), zeznań J. B. (1) (k. 10-11, 27-30), K. K. (2) (k. 12, 59-62), J. B. (2) (k. 35-37), E. B. (k. 38-40), P. Ś. (k. 41-44, 51-52), D. K. (k. 45-47), G. P. (k. 48-50), N. J. (k. 53-55) i K. K. (3) (k. 56-58) oraz badania stanu nietrzeźwości oskarżonego i jego wyników (k. 3, 17-19). W świetle tych dowodów nie budzi więc najmniejszych wątpliwości wina oskarżonego w popełnieniu z zamiarem bezpośrednim przypisanego mu przestępstwa kwalifikowanego z art. 178a§1 k.k.

Na etapie postępowania przygotowawczego prokurator uzgodnił z oskarżonym wystąpienie do Sądu I instancji z wnioskiem o orzeczenie za ten występki kary grzywny w liczbie 180 stawek dziennych w wysokości po **20 zł** każda z nich oraz środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych określonych w kategorii (...) prawa jazdy na okres 2 lat i świadczenia pieniężnego w kwocie 400 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej (k. 343).

Prokurator natomiast w akcie oskarżenia zawarł wniosek na podstawie art. 335§1 k.p.k. o wymierzenie oskarżonemu D. F. kary grzywny w liczbie 180 stawek dziennych w wysokości po **10 zł** każda z nich oraz środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych określonych w kategorii (...) prawa jazdy na okres 2 lat i świadczenia pieniężnego w kwocie 400 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Powyższy wniosek różnił się od uzgodnień z oskarżonym tym, iż zamiast wnioskowania o wymierzenie kary grzywny w liczbie 180 stawek dziennych w wysokości po 20 zł każda z nich prokurator zawniósł o wymierzenie tej kary w liczbie 180 stawek dziennych, ale w wysokości po 10 zł każda z nich.

Sąd Rejonowy na posiedzeniu w dniu 24 września 2013 r. na podstawie art. 343§1 k.p.k. w zw. z art. 335§1 k.p.k. uwzględnił ten wniosek (z wysokością stawki dziennej 10 zł, zamiast uzgodnionych 20 zł), co znalazło odbicie w treści zaskarżonego wyroku. Sąd I instancji tak postępując, tj. niezgodnie z treścią uzgodnionej przez prokuratora z oskarżonym kary grzywny w rzeczywistości uchybił treści przepisów art. 343§7 k.p.k. w zw. z art. 335§1 k.p.k., bowiem w ślad za błędnym wnioskiem prokuratora zaskarżonym wyrokiem orzekł karę nie uzgodnioną. Na posiedzeniu Sądu Rejonowego nie doszło przy tym do modyfikacji tej kary za obopólną zgodą prokuratora i oskarżonego a tym samym zarzut apelacyjny co do zasady okazał się trafny.

Powyższe jednak nie oznacza automatycznie konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania ani też nie oznacza konieczności dokonania przez Sąd odwoławczy zmiany zaskarżonego wyroku na niekorzyść oskarżonego, by treść tego wyroku odpowiadała w pełni uzgodnieniu zawartemu między prokuratorem a oskarżonym.

Zauważyć należy, iż przepis art. 343 k.p.k. upoważnia Sąd pierwszej instancji do wydania na posiedzeniu wyroku skazującego i wymierzenie nim oskarżonemu uzgodnionej między prokuratorem a oskarżonym kary. Powyższe zaś oznacza, że wniosek prokuratora zawarty w akcie oskarżenia na podstawie art. 335 k.p.k. adresowany jest do Sądu I instancji. Brak jest natomiast racjonalnych podstaw do przyjęcia, iż wniosek ten wiąże również Sąd odwoławczy, skoro istnieje możliwość wniesienia od wyroku wydanego we wskazanym trybie apelacji na zasadach ogólnych i to niezależnie od tego, czy wyrok taki odzwierciedla w swojej treści w pełni ustalenia poczynione przez prokuratora

i oskarżonego czy też nie. Za takim rozumowaniem przemawia również treść przepisu art. 434§3 k.p.k., który jest przełamaniem ogólnie obowiązującego w postępowaniu odwoławczym zakazu „reformationis in peius”. Zgodnie z tym przepisem bowiem Sąd odwoławczy mimo wniesionego środka odwoławczego na korzyść oskarżonego może orzec na jego niekorzyść. Skoro zaś porozumienie zawarte między prokuratorem a oskarżonym nie wiąże Sądu odwoławczego, to oczywistym jest, iż wniesienie przez oskarżyciela publicznego środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego może spowodować także, zgodnie z art. 434§2 k.p.k. wydanie orzeczenia na jego korzyść.

Takie pragmatyczne rozumienie istoty kontroli instancyjnej wyroku wydanego w trybie określonym w art. 343 k.p.k., przeprowadzanej na zasadach ogólnych znajduje odzwierciedlenie w słusznych wywodach Sądu Najwyższego zawartych w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 25 września 2013 r., I KZP 5/13 (OSNKW 2013/11/92), do których to wywodów Sąd Okręgowy się w pełni odwołuje. Kierując się zaś takim rozumieniem istoty postępowania odwoławczego na gruncie niniejszej sprawy uznać należy, iż zaskarżony wyrok, mimo że został oparty na omyłkowo sformułowanym wniosku prokuratora w zakresie wysokości stawki dziennej grzywny, zasługuje na pełną aprobatę z przyczyn, jakie ujawniły się po wydaniu tego wyroku.

Nie ulega wątpliwości, iż wymiar kary grzywny ustalanej w stawkach dziennych zawiera ujemne następstwa czynu popełnionego przez sprawcę a więc inaczej mówiąc zawiera całą kryminalną zawartość osądzanego zdarzenia przestępczego. Natomiast wysokość stawki dziennej uzależniona jest już od dochodów sprawcy, jego warunków osobistych, rodzinnych, stosunków majątkowych i możliwości zarobkowych (patrz art. 33§3 k.k.). Sąd Rejonowy, ustalając zaskarżonym wyrokiem wysokość stawki dziennej na 10 zł właśnie miał na uwadze te okoliczności, skoro zauważył, iż oskarżony został zwolniony z pracy z uwagi na zaistniałe przedmiotowe zdarzenie i aktualnie otrzymuje on rentę w kwocie 1300 zł miesięcznie, posiada na utrzymaniu jedno dziecko a do tego leczy się z powodu uzależnienia od alkoholu (str. 1 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Poza tym w toku postępowania odwoławczego oskarżony w pełni poparł zaskarżone rozstrzygnięcie dokładniej wykazując swoją trudną sytuację majątkową i rodzinną. Oskarżony bowiem został zaliczony do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, który istnieje od 04.02.2013 r., wymaga odpowiedniego zatrudnienia na przystosowanym stanowisku lub w zakładzie pracy chronionej, może wykonywać tylko lekką pracę (k. 403). Utrzymując się z renty jest zobligowany wraz z żoną do spłaty rat dwóch kredytów w miesięcznych kwotach po 1250 zł i 316 zł (k. 405-407). Nie ulega więc wątpliwości, iż oskarżony posiada dość trudną sytuację rodzinną i majątkową, osiąga niewielkie miesięczne dochody a nadto posiada znacznie ograniczone możliwości zarobkowe, co uzasadnia w pełni ukształtowanie wysokości stawki dziennej w minimalnej kwocie, określonej w art. 33§1 k.k., tj. kwocie 10 zł.

Skoro więc Sąd Rejonowy w zaskarżonym wyroku, w pełnej zgodzie z zasadami art. 53 i następnego kodeksu karnego zawarł rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych, przy czym orzeczenie o karze grzywny w pełni również odpowiada zasadom określonym w art. 33§1 i 3 k.k., to brak jest jakichkolwiek racjonalnych podstaw do negowania treści tego wyroku w toku postępowania odwoławczego. Tym bardziej więc za całkowicie chybione ze strony skarżącego jest domaganie się uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, skoro Sąd drugiej instancji w pełni akceptuje to zaskarżone rozstrzygnięcie, pozostające w pełnej zgodności z wymogami prawa karnego materialnego, mimo że zostało wydane z obrazą wskazanych wyżej przepisów prawa procesowego.

Za takim właśnie rozstrzygnięciem Sądu odwoławczego, które w sposób znaczny przyspiesza tok niniejszego postępowania karnego przemawia pragmatyczne rozumienie wspomnianych wyżej instytucji stosowanych podczas kontroli instancyjnej wyroku wydanego w trybie określonym w art. 343 k.p.k.

Sąd odwoławczy, wychodząc naprzeciw zapytaniu oskarżonego zawartemu w jego piśmie procesowym z dnia 7 stycznia 2014 r., odnoszącemu się do daty, od której należy liczyć obowiązywanie zakazu prowadzenia pojazdów określonych kategorią (...) prawa jazdy, zauważyła, iż zakaz ten, zgodnie z treścią art. 43§2 k.k. obowiązuje od uprawomocnienia się orzeczenia, tj. od 10 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy bowiem nie mógł zobowiązać oskarżonego do zwrotu prawa jazdy, skoro oskarżony miał zagubić ten dokument a nie odebrał wtórnika prawa jazdy (k. 374).

Sąd Okręgowy więc, kierując się powyższymi przesłankami, na podstawie art. 437§1 k.p.k. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną, natomiast kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążył Skarb Państwa stosownie do przepisu art. 636§1 k.p.k.

A. M. K. E. M.